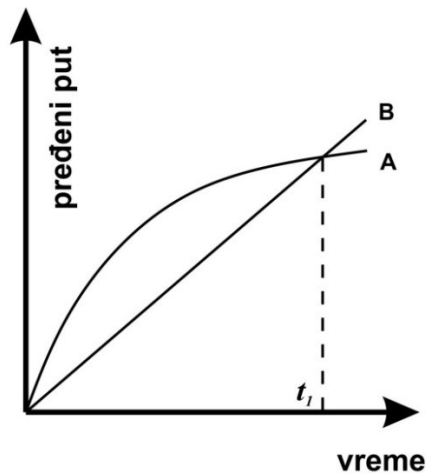

Test zadaci

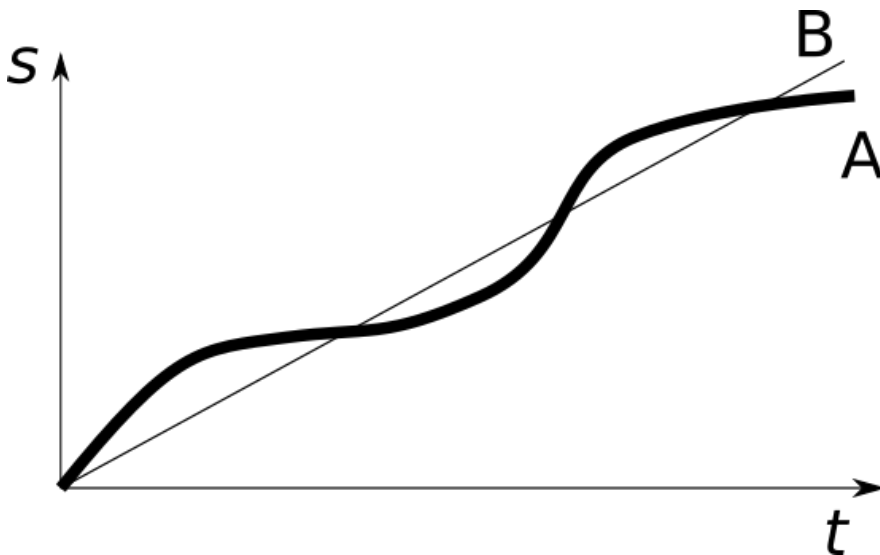
1. Vozovi A i B se kreću duž paralelnih šina. Zavisnost njihovog pređenog puta od vremena data je na dijagramu. Koji od sledećih iskaza su tačni?

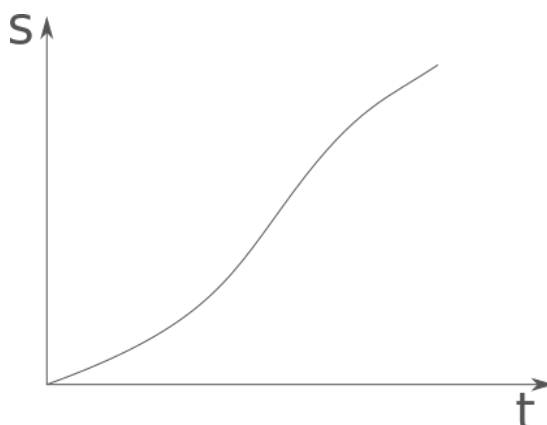
- a) Voz A ubrzava
- b) Voz B ubrzava
- c) Voz A usporava
- d) Voz B usporava
- e) U trenutku t_1 vozovi imaju istu brzinu
- f) U trenutku t_1 voz A je brži od voza B
- g) U trenutku t_1 voz A je sporiji od voza B

Na dijagramu približno označiti trenutak u kom vozovi imaju jednake brzine.

2. Dva automobila se kreću pravolinijski po paralelnim putanjama. Na slici su prikazani njihovi pređeni putevi u funkciji od vremena. Označiti vremenske intervale na kojima je automobil A brži od automobila B. (15)

3. Na dijagramu je prikazana promena pređenog puta automobila u funkciji od vremena. Označiti otprilike mesto na kom je automobil počeo da koči i obrazložiti odgovor.

Zadaci koji se rešavaju numerički

1. Telo mase m kreće u homogenom polju Zemljine gravitacije i pod uticajem Zemljine atmosfere. U početnom trenutku $t=0$, kada se telo nalazilo na površini Zemlje, saopštena mu je brzina v_0 pod uglom α_0 u odnosu na horizontalu. Gustina atmosfere se menja prema eksponencijalnom zakonu

$$\rho(h) = \rho_0 e^{-h/H}$$

gde je h visina iznad površine Zemlje, a ρ_0 (gustina vazduha na površini Zemlje) i H (skala visina atmosfere) su poznate konstante. Intenzitet sile otpora atmosfere se može modelovati jednačinom

$$F_D = \frac{1}{2} \rho C_D A v^2$$

gde je v trenutna brzina kretanja tela, ρ gustina atmosfere, a C_D (koeficijent otpora) i A (referentna površina tela) su poznate konstante.

- Definisati koordinatni sistem i napisati diferencijalne jednačine kretanja tela
- Napisati pseudokod kojim se Ojler-Kromerovom metodom određuje pod kojim uglom α_0 treba lansirati telo kako bi imalo maksimalni dolet (za fiksnu vrednost početne brzine v_0)

2. Primenom Ojler-Kromerove metode odrediti kojom brzinom telo koje slobodno pada sa visine h_0 udara u Zemlju

- Uzimajući u obzir samo homogeno polje Zemljine gravitacije (10)

- Uzimajući u obzir i otpor vazduha koji se može izraziti kao $F_x = -\frac{1}{2} \rho v^2 C_x S$

gde su C_x (koeficijent otpora) i S (referentna površina tela) poznate konstante. Gustina atmosfere opada sa visinom prema eksponencijalnom zakonu $\rho = \rho_0 e^{-\frac{h}{H}}$, gde su H (skala visina) i ρ_0 (gustina vazduha na površini Zemlje) poznate konstante.

3. Telo je ispaljeno početnom brzinom v_0 pod uglom α_0 u odnosu na horizontalnu površ i kreće se u polju homogenog gravitacionog polja i pod dejstvom otpora atmosferskog vazduha. Otpor vazduha se može izraziti kao $F_x = -\frac{1}{2} \rho v^2 C_x S$, gde su C_x (koeficijent otpora) i S (referentna površina tela) poznate konstante. Gustina atmosfere opada sa visinom prema eksponencijalnom

zakonu $\rho = \rho_0 e^{-\frac{h}{H}}$, gde su H (skala visina) i ρ_0 (gustina vazduha na površini Zemlje) poznate konstante.

Primenom Ojler-Kromerove metode odrediti:

- Brzinu u trenutku kada telo udari u površinu Zemlje
- Ugao u odnosu na horizontalnu površ pod kojim će telo udariti u površinu Zemlje
- Rad sile otpora vazduha

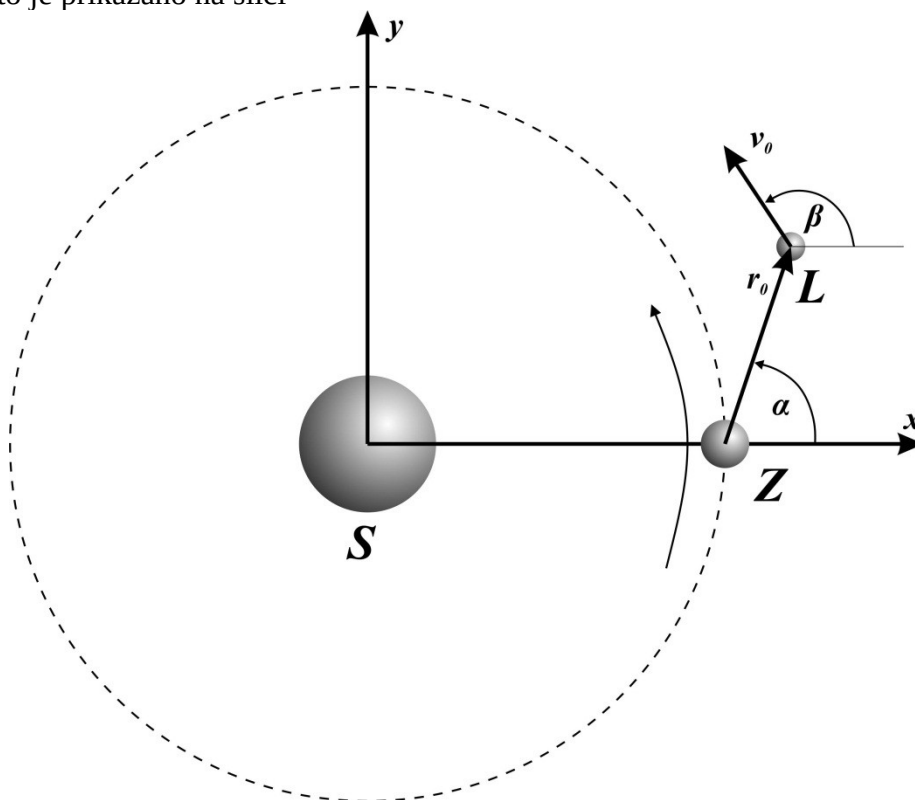
4. Kosmička letelica kreće se u pod uticajem gravitacionih sila Sunca i Zemlje čije su mase m_S i m_Z , respektivno. Pretpostaviti da se Zemlja kreće oko Sunca po kružnoj putanji poluprečnika r_Z , brzinom v_Z , tako da jednu orbitu oko Sunca obiđe za 365 dana.

Intenzitet gravitacione sile kojom nebesko telo deluje na letelicu definisan je Njutnovim zakonom gravitacije

$$\vec{F} = -\gamma \frac{mM}{r^3} \vec{r}$$

gde je $\vec{r}$ radijus vektor letelice u odnosu na nebesko telo, a γ (gravitaciona konstanta), M (masa nebeskog tela) i m (masa letelice) su poznate konstante.

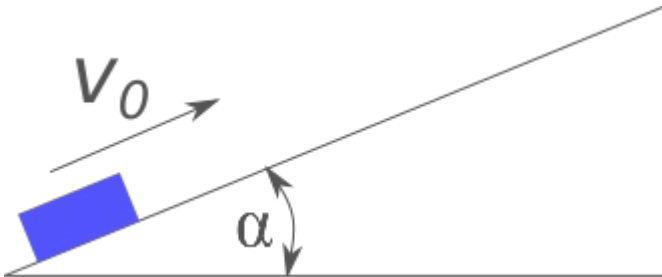
U početnom trenutku letelici je saopštena brzina $\mathbf{v}_0$ u ravni Zemljine orbite, na rastojanju $\mathbf{r}_0$ od Zemlje, kao što je prikazano na slici

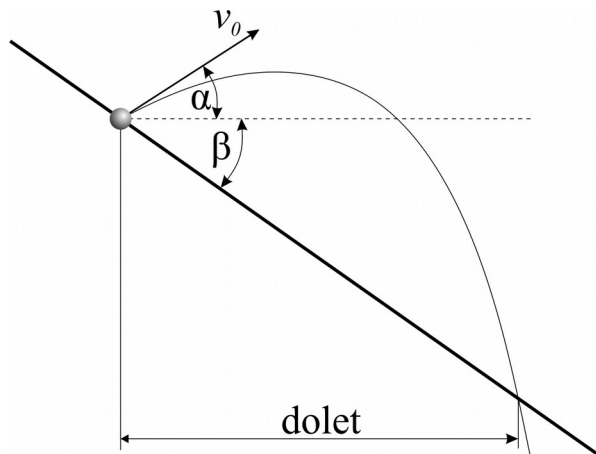
- Napisati diferencijalne jednačine kretanja letelice
- Napisati pseudokod kojim se Ojler-Kromerovom metodom određuju koordinate i brzine letelice u odnosu na Sunce u proizvoljnom periodu vremena t , sa korakom Δt

Zadaci koji se rešavaju analitički

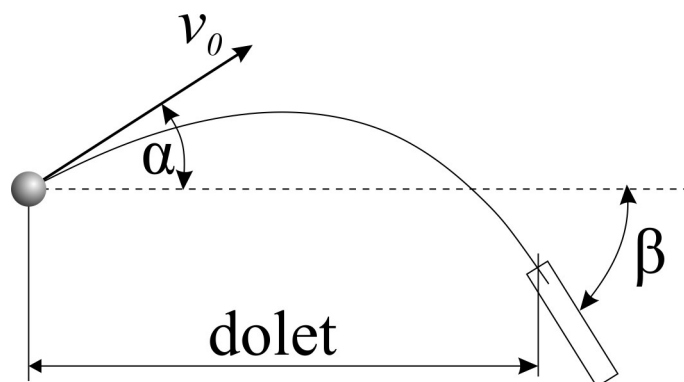
1. Telo se kreće uz strmu ravan pod uticajem homogenog gravitacionog polja i sile trenja sa koeficijentom trenja μ . U početnom trenutku telu je saopštena početna brzina v_0 kao što je prikazano na slici. Odrediti put koji će telo preći uz strmu ravan do zaustavljanja.

2. Odrediti dolet hica koji je lansiran brzinom v_0 , pod uglom α_0 , sa padine koja je pod uglom β u odnosu na horizontalu.

3. Odrediti kojom početnom brzinom v_0 , i pod kojim uglom α_0 , treba lansirati hitac da bi on uleteo u cev koja je pod uglom β u odnosu na horizontalu i na rastojanju "dolet".

4. Odrediti v_0 i α_0 , tako da hitac lansiran sa visine h pogodi drugi objekat, koji u trenutku lansiranja počinje slobodno da pada sa visine h_1 .

